

Балюра Аліна Олександрівна,

курсант четвертого курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Ярошенко Артем Сергійович,

кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри
цивільного права та процесу факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У сучасному світі спроможність держави до проведення реформ є одним із показників її розвитку, оскільки може впливати на темпи та ступінь розвитку економічної, соціальної, політичної та інших сфер суспільного життя. Вплив глобалізаційних процесів призводить до певної уніфікації модернізаційних перетворень, реформування тощо. Водночас охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів і гарантування екологічної безпеки є запорукою існування не лише народу, нації, а й людства загалом, а отже, є одним із пріоритетів державної політики. А тому всі провідні країни світу ведуть мову про необхідність створення гармонізованої правової, нормативно-методичної, а також організаційної бази, яка відповідала б вимогам національної та європейської екологічної безпеки [1, с.187].

Екологічне законодавство у світі розвивається шляхом прийняття законодавчих актів, які спрямовані на врегулювання відносин у конкретних сферах охорони довкілля [2, с. 5]. Зокрема, екологічні проблеми вимагають перевірки відповідних елементів нормативних засад країн для належного вирішення подібних проблем з Європейським Союзом. Навіть у тих країнах, де європейська інтеграція не є головною політичною і економічною метою, визнається, що для зміцнення відносин у сфері торгівлі та інвестицій з державами-членами Європейського Союзу потрібно певне зближення екологічного регулювання, тобто прийняття основних принципів і характеристик законодавства Європейського Союзу без постатейного перенесення екологічних директив [3, с. 76].

Ю. С. Шемшученко зазначає: «Глобалізація суспільного життя в останні роки загострила питання гармонізації різних правових систем. Стало зрозумілим, що держави багато втрачають, діючи розрізно, не дотримуючись загальних правил, вироблених у процесі розвитку цивілізації» [4, с. 35]. Необхідно зазначити, що врахування світового досвіду – необхідний і невід’ємний елемент законотворення, важливий орієнтир під час упровадження правового інституту реформування екологічного законодавства, аналоги якого існують в європейському правовому просторі, проте його бракує в нашій державі.

Сьогодні перед Україною стоїть важливе завдання – створення ефективного, сучасного екологічного законодавства за зразком розвинених держав.

Як зазначають науковці, серйозні перетворення в державі не можна проводити без науково обґрунтованого стратегічного курсу. Загального плану і структурної політики, яка базувалася б на передбаченні, власних умовах та можливостях, набутому досвіді інших країн [5, с. 154]. На думку У. Батлера, науковцями генерувалися та генеруються концептуальні підходи у галузі екологічного законодавства, які суттєво впливають на порівняльно-правові дослідження інших галузей. Саме екологічному законодавству вдалося встановити тісних зв'язок з порівняльними правовими дослідженнями [6, с. 426], які мають не тільки внутрішньо національний, а й міжнародний характер. Важливу роль у процесі реформування екологічного законодавства України має відігравати використання порівняльного аналізу власного законодавства із законодавством інших держав. Як зауважує О. О. Сурілова, в останні часи зросла роль і значення правової

компаративістики (порівняльного правознавства), що пояснюється міжнародною інтеграцією України з країнами світового співтовариства. Як результат, значно збільшується коло питань, досліджуваних при проведенні порівняльно-правових досліджень, виникають нові підгалузі, такі як порівняльне екологічне право [7, с. 18].

Реформування екологічного законодавства України має здійснюватися системно із застосуванням комплексу заходів з метою конвергенції правових систем. Керуючись досвідом ефективної законотворчості та правозастосування Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища, необхідно забезпечити своєчасну й випереджальну розробку пакетів інструктивно-методичних документів, економічну оцінку пропонованих законодавчих положень. З огляду на це, вважаємо за доцільне, вдосконалення екологічного законодавства розпочати з внесення змін до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», зосередивши увагу на конкретних міжнародно-правових зобов'язаннях, взятих на себе Україною у зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію України з ЄС [8, с. 82].

Таким чином, можна зробити висновок, що досвід у сфері реформування й систематизації екологічного законодавства свідчить про доцільність одночасного проведення кодифікації екологічного законодавства України та його наближення до європейських стандартів.

Бібліографічні посилання:

1. Лозо В. И. Правовые основы экологической стратегии Европейского Союза (Концепция, программное обеспечение, систематизация и комментарий действующего законодательства ЕС). Харьков: Право, 2008. 368 с.
2. Гетьман А. П., Костицький В. В. Екологічні права громадян як основа конституційного закріплення екологічної функції держави. Малий і середній бізнес (право, держава, економіка), 2011. №1/2. С.3–8.
3. Гетьман Є. А. Принцип верховенства права у нормотворчій діяльності органів виконавчої влади. Проблеми законності. Харків, 2016. Вип.134. С.61–69.
4. Шемшученко Ю. С. Теоретические проблемы гармонизации законодательства Украины с европейским правом. Проблемы гармонизации законодательства Украины и стран Европы. Киев: Юринком Интер, 2003. С. 35–40.
5. Андрійко О. Ф., Дубенко С. Д., Кубко Є. Б. та ін. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи. Київ: Оріяни, 1998. 364.
6. Butler, W.E. Law Reform in Soviet Environmental Law, 5 Pace Envtl. L. Rev. 425 (1998). URL: <http://digitalcommons.pace.edu/pelr/vol5/iss2/3> (Date of the application: 28.05.2017).
7. Сурілова О. О. Порівняльне екологічне право: навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2010. 220 с.
8. Блавацька Д. А. Проблеми систематизації національного екологічного законодавства в контексті євроінтеграції. Право та інновації, 2016. №4 (16). С.78–85.

Байдуж Юлія Ігорівна,

студентка другого курсу магістратури юридичного факультету
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Новосад Анастасія Сергіївна,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
юридичного факультету Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РІЗНИЦЯ МІЖ ЛІЦЕНЗІЄЮ ТА ЛІЦЕНЗІЙНИМ ДОГОВОРОМ

Особливою правовою формою використання творів науки, літератури, мистецтва та інших об'єктів промислової власності є цивільно-правові договори, у національному законодавстві вони також мають назву - договори на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.